

IN REAL LIFE

Als pesten
dagelijkse
realiteit wordt.

Tine Bergen
Gebaseerd op het verhaal
van Niels van Baelen

P E L C K M A N S

In real life

Tekst: Tine Bergen

Illustratie en omslagontwerp: Mellon

Vormgeving: KaaTigo

Omslagfoto Niels: Hans Op de Beeck

Foto Niels op pagina 7: Koen Blanckaert / Photo News

Eerste druk: februari 2022

© 2022 Tine Bergen, Niels Van Baelen, Mellon en Pelckmans Uitgevers nv
pelckmans.be
Brasschaatsteenweg 308, 2920 Kalmthout, België

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt, op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever, behalve in geval van wettelijke uitzondering. Informatie over kopieerrechten en de wetgeving met betrekking tot de reproductie vind je op www.reprobel.be

All rights reserved. No part of this book may be reproduced, stored or made public by any means whatsoever, whether electronic or mechanical, without prior permission in writing from the publisher.

D/2022/6186/39

ISBN 978 94 6429 154 4

NUR 285

YFY Kinderen / tieners: waargebeurde verhalen verteld als fictie

YXQ Kinderen / tieners: persoonlijke en sociale onderwerpen:

pesten, geweld, misbruik en groepsdruk

5X Bevat expliciete inhoud

5AS Leeftijdscategorie: vanaf 15 jaar

Trefwoorden: cerebrale parese, leven met een beperking, familie, school, pesten, suïcide, depressie, gameverslaving

Dit boek is een roman. Het is fictie. Ook al is veel van wat in dit boek beschreven wordt gebaseerd op waargebeurde feiten uit het leven van Niels, toch is het verhaal in deze roman fictief. De namen van de personages en de verhaallijn in dit boek zijn fictief en fictioneel.

pelckmans.be

 facebook.com/pelckmans.be

 twitter.com/Pelckmans_be

 instagram.com/pelckmans.be

Lieve lezer, fijn dat je dit boek leest.

We willen graag even melden dat dit boek inhoud bevat die een impact kan hebben op je mentale gezondheid.

We schrijven in dit boek over pijn, pestgedrag, gameverslaving, depressie en zelfmoordgedachten.

Zorg goed voor jezelf en aarzel niet om contact op te nemen met een hulplijn. Op de laatste bladzijde van dit boek vind je een overzicht van organisaties die voor je klaarstaan als je ergens mee zit of hulp nodig hebt.

Voorwoord

Er zijn zo van die verhalen die je een heel leven bijblijven.
Het verhaal van Niels is er zo één van goudwaarde.

Door zuurstofgebrek bij de geboorte was Niels rolstoelgebruiker.

In 2010 organiseerde To Walk Again samen met Nike een integratiekamp. Daar kwam aan het licht dat lotgenootjes in Kenia geen rolstoelen ter beschikking hadden. Onder impuls van de toen twaalfjarige Niels werd een grote actie opgezet om rolstoelen en aanverwant materiaal op te sturen naar lotgenoten in Kenia.

De actie werd een enorm succes. Een volle container met hulpmateriaal vertrok richting Kenia.

Ondanks zijn jonge leeftijd en zijn eigen problemen zette Niels zich met hart en ziel in voor anderen. Of hoe een jong mannetje van 12 jaar me een heel leven lang zal bijblijven.

Dat jonge mannetje van weleer is nu een volwassen man geworden.

De hardheid van het leven heeft hem wellicht veel sneller dan moeder natuur had voorzien het kind-zijn ontnomen.

Een kind zijn onbedwongen kind-zijn ontnemen is wellicht één van de allergrootste misdaden.

Wanneer die overgang zo bruusk plaatsvond weet ik niet. Veel te vaak verliezen mensen elkaar uit het oog. Maar de mensen die je fascineren blijven voor eeuwig en altijd een plaats in je geest en hart innemen.

Tijdens de Covid-periode gingen mijn gedachten vaak uit naar mensen die ik op mijn levenspad was tegengekomen en die mij inspireerden.

Mensen die hun tegenslagen wisten om te zetten in kracht om iets te kunnen betekenen voor anderen.

Mensen die ondanks fysieke en mentale pijn een glimlach hebben die je doen smelten.

Mensen die ook vaak eenzaam zijn en eigenlijk een lockdown voor het leven ervaren ...

Niels was en is zo iemand.

Ik nam weer contact op met Niels.

Een fijn gesprek leidde tot de vraag: 'Wat zou je eigenlijk echt nog graag verwezenlijken in je leven, Niels?'

'Ik zou graag een boek schrijven,' was zijn antwoord. 'Om mijn ervaringen te delen. Om zo te proberen te voorkomen wat mij is overkomen.'

We gingen aan de slag met contacten leggen en een jaar later is er dit o zo mooie boek van een ontzettend mooi persoon.

Een boek dat hopelijk vele ogen doet opengaan, een boek dat er hopelijk voor kan zorgen dat niemand meer moet meemaken wat Niels heeft moeten meemaken.

Tranen van geluk dat je boek er is.

Tegenslagen omzetten in een kracht.

Blij zijn met de kleine dingen in het leven.

Je rolde weg van de brug.

Dank om wie je bent, Niels.

Merci.

Marc Herremans

Het leven stelt geen vragen. Ik doe dat wel.

Hoeveel verschil kunnen acht weken maken?

Waarom kiezen de meeste mensen melkchocolade terwijl zwarte chocolade veel lekkerder is?

Als ik meer zou oefenen, zou mijn rug dan minder pijn doen of meer?

Wat zou de overbuurman doen, als hij in mijn plaats was? Of de hond?

Waarom denken mensen niet langer na voor ze iets zeggen?

Waarom denk ik veel te veel na?

Wat is dat: te veel?

Wanneer is het genoeg?

Ik knijp met mijn handen in de wielen van mijn rolstoel. Ik heb hier al veel in geknepen. En hard. Toen mijn ouders vertelden dat ze gingen scheiden. Toen ik in het tweede leerjaar bij juf Linde belandde en ik besepte dat ik elke dag naar dat dansende, blonde haar zou kunnen kijken. Toen onze hond haar tanden om te spelen in mijn been zette en vervolgens doorbeet omdat ik over haar staart heen reed. Toen Jens zei dat ik geen debiel was. Dat het zelf debielen waren, die anderen. Allemaal. Toen ik eindelijk – eindelijk – genoeg geld bij elkaar had gespaard om een eigen computer te kopen. Toen ik de laatste Mars had opgegeten en mama dat ontdekte. Toen we die belangrijke battle van World of Warcraft verloren door mijn schuld. Ik kan de wouden van World of Warcraft dromen. En toch liep ik er die ene keer nog in verloren.

Het is aan mijn vingers te zien ook, hoe vaak ze in die wielen grijpen en knijpen. Het eelt op mijn vingertoppen schuurt. Soms kruipt er vuil mee onder mijn vel dat niet meer wil verdwijnen. Als een tattoo waar ik alleen maar aan kan blijven pulken. Ik peuter nog wat harder. Het bruin kruipt onder mijn vingernagels. Rouwranden. Zo heet dat

toch? Het spul perst zich samen onder mijn nagels die zich samenpersen in het zwarte plastic van mijn wielen die zich weer samenpersen rond mijn rolstoel die domweg op het asfalt staat.

Ik heb nog nooit zo hard in de wielen geknepen als nu. Ik leg mijn hoofd in mijn nek. Het zou moeten regenen nu, en waaien. Beter nog: een storm! Windkracht tien. Overstroming. Noodweer. Weer dat bij mijn gevoelens past. In plaats daarvan is het zo'n twintig graden. Een kalm briesje. Een heldere hemel met fonkelende sterren. Waar een mens op hoopt als je midden juli om één uur 's nachts de straat nog op gaat. Voor een keer doet de Belgische zomer eens wat hij hoort te doen. Voor die ene keer dat het niet moet.

Ik kijk naar de brug. Het is een uniek exemplaar. Als je erop staat, denk je dat je in Engeland tussen de idyllische heuvels staat, niet in de Vlaamse Kempen. Het klaterende water eronder. De groene hellingen die de uiteinden van de brug langs twee kanten omringen. De bloemen die wuiven in de berm. De dikke kasseien aan de randen waar auto's ratelend overheen rijden als ze moeten uitwijken. De platte, grijze stenen die de brug afboorden tot zo'n halve meter hoog.

Mensen rijden om voor deze brug. Ze nemen selfies met #lifeisgood. Ze bewonderen het uitzicht en verzuchten dat alleen de schapjes nog ontbreken. En dan gaan ze weer verder met alle andere dingen die ze in hun leven moeten doen, want hé, #lifeisgood.

Ik gebruik geen hashtags. Deze al helemaal niet. Ik ben naar deze brug gekomen om te sterven.

Laten we beginnen bij het begin.

Ik werd geboren. Om precies te zijn: **drieëntwintig jaar, driehonderd-twintig dagen en negentien uur voor ik daar op de brug stond**, werd ik geboren.

Dat was niet de bedoeling.

Natuurlijk wist mijn moeder dat het kind in haar buik daar niet eeuwig in zou blijven zitten. Maar nog een week of acht langer, dat was toch wel de verwachting geweest. Ik kon blijkbaar niet meer wachten om mee te doen aan het leven. Geduld is een schone deugd, geloof me, ik spreek uit ervaring!

Want mama kreeg geen warme, natte baby op haar buik gelegd. Er waren geen felicitaties, ballonnen of taart. Ze kreeg artsen die rond haar bed zwermden, paniek gemaskeerd door efficiëntie, dure woorden als *hypoxie, hemisfeer, ventrikel*. En een kind met hersenletsel dat aan tweehonderd kilometer per uur naar een gespecialiseerd ziekenhuis werd gevoerd.

Een goed pak suiker. Veel meer wegen je hersenen niet als volwassen mens. Ze maken maar zo'n twee procent uit van ons lichaamsgewicht. Onze huid weegt twee keer zoveel. Maar onze hersenen gebruiken wel twintig procent van alle zuurstof die we opnemen en zelfs dertig procent van de energie die we tot onze beschikking hebben. Dat geeft je hopelijk al wel een idee van hoe belangrijk ze zijn. 86 miljard zenuwcellen zitten er in die kop van ons. Elke zenuwcel daarvan kan met ongeveer vijfduizend andere zenuwcellen verbinding maken. Kun je nagaan. De mogelijkheden zijn eindeloos. (Hoe komen mensen anders op het idee om kak te verkopen als kunst?) De mogelijkheden waar het fout kan gaan zijn dat dus ook. Bij mij ging het behoorlijk fout.

Mijn hersenen denken dat ze bepaalde spieren continu moeten

aanspannen. Vermoeiend, ja. Dat denk je nu al. En je hebt nog geen idee, geloof me. Een spier die je oefent wordt sterker. Of te sterk. Het defect in mijn hersenen zorgt ervoor dat spieren gaan verkorten op plaatsen waar je dat niet wilt. Ik heb het geluk gehad dat die ellende zich voornamelijk beperkt tot mijn onderste ledematen. Dat ik het woord 'geluk' gebruik, geeft je hopelijk al een aanwijzing over hoe ongelukkig deze hele toestand is. Met te korte beenspieren kun je niet wandelen. Laat staan lopen. Je evenwicht bewaren is ook een kunststukje.

Het goede nieuws, vraag je? Je weet dat je elke dag moet beetpakken en er alles moet proberen uit te zuigen. Want de volgende dag die komt zal fysiek nooit meer zo goed kunnen zijn. Er is voor mijn lichaam maar één weg en dat is bergaf.

Ik had een afspraak. Een belangrijke afspraak. Dit was groot. Dit was heel groot. Dit was van de orde *life changing*. Dit zou me een plek kunnen opleveren waar ik mijn ei kwijt kon, goesting, een doel. Op mijn bijna vierentwintigste. Eindelijk! Het ging knetteren in mijn hoofd bij het idee alleen al. **Drie maanden en twee dagen voor ik op de brug stond**, sprak ik af in een rolstoeltoegankelijk café. Ik checkte de agenda van mijn moeder: zij moest me kunnen brengen. We prikten een datum. Mama en ik bekeken de omgeving van het café. Er was gelukkig een parkeergarage vlakbij. We vertrokken een half uur te vroeg. Als ik iets niet wilde, was het te laat zijn op deze afspraak. Een goede eerste indruk is alles, dat hoef je mij al lang niet meer te vertellen.

Het verkeer zat tegen. De gps wees ons de foute weg. Ik snauwde, mama zweeg. Maar dan was de garage toch eindelijk in zicht. Mama parkeerde. Hielp me de auto uit. We keken rond. Zochten naar de uitgang. Het bekende icoontje met de pijl naar buiten was duidelijk. De afwezigheid van dat andere bekende icoon ook. Er was alleen een trap.

‘Een garage zonder lift. Dat kan niet, toch?’ Ik maakte er een vraag van, ook al was het meer een vaststelling.

‘Dat kan niet.’ Mijn moeder maakte er een bezwering van.

Maar het kon wel. We reden rondjes, terwijl het zweet over mijn rug begon te glibberen. Ik had nu al in dat café moeten zitten. Waar was die lift?

‘Zit hier nergens zo’n man in een glazen hokje aan wie we het kunnen vragen?’

Nee dus.

‘Een telefoonnummer dat we kunnen bellen?’

‘Om te vragen waar de lift is? Hoe idioot is dat?’

‘Niet half zo idioot als dat er hier geen lift zou zijn. Wat doen ze dan met mensen die slecht ter been zijn, die geen conditie hebben? Wat met moeders met een kinderwagen?’

‘Er moet een lift zijn. Ze gaan hem niet vergeten zijn. Ze zijn alleen vergeten om duidelijk aan te geven waar het ding precies is.’ Mama speurde de garage rond en sprintte weg. Met hernieuwde energie duwde ik tegen de wielen van mijn rolstoel.

Nog vijf minuten later stond ik nat in het zweet. En nog altijd in de kelder van de parkeergarage. Het was tijd voor een *executive decision*. Ik belde het nummer dat op de muur stond.

Er werd niet opgenomen.

‘We gaan naar buiten zoals we binnengekomen zijn. Via de slagboom, waar de auto’s rijden,’ besliste mama.

Ik trok wit weg. Het enige dat ik gemeen heb met een auto, zijn vier wielen. Geen carrosserie om mij te beschermen, laat staan een motor om mij aan te stuwten. ‘Dat is behoorlijk steil omhoog. Ga je dat kunnen duwen?’

‘Je zal moeten meewerken, Niels. Het kan. Samen kunnen we het.’

De helling was nog steiler dan ik had gedacht. ‘Je mag niet loslaten. Als je nu loslaat, kan ik achterovertuimelen,’ waarschuwde ik mijn moeder met op elkaar geklemde kiezen.

‘Dacht je dat ik dat niet wist?’ kaatste ze hijgend terug. ‘We zijn bijna bij de slagboom.’

‘We kunnen er niet langs.’

‘Je zal eronder moeten. Bukken!’

‘Ik pas daar helemaal niet onder! Wat als we blijven vaststeken? Wat als er een auto aankomt? Ik geloof dat ik een auto hoor!’ In

paniek keek ik om me heen, maar mama duwde de rolstoel vijf centimeter verder de helling op. En ik bukte, want dat was het enige dat ik kon doen als ik niet wilde dat de slagboom tegen mijn hoofd knalde.

‘Je had me bijna onthoofd,’ jammerde ik terwijl ik met mijn handen rond de slagboom geslagen mezelf eronderdoor probeerde te wringen. Een slangenmens in een rolstoel. Over nicheberoepen gesproken.

‘Niet zeuren maar duwen,’ snauwde mama terug. ‘Of ik laat los!’

‘Dat durf je niet!’ Verschrikt klemde ik mijn armen nog wat steviger rond de slagboom.

‘Duwen!’

Vijf minuten later stonden we na te trillen bovenaan de ingang van de parkeergarage. Een BMW scheurde langs ons heen. De wind die hij verplaatste toverde kippenvel op het zweet onder mijn armen.

‘Die afspraak,’ zei mama nog nahijgend. ‘Waar gaat die precies over?’

‘Over superhelden. Ik mag input geven voor een nieuw personage in een computerspel. Een superheld die zich uit allerlei benarde situaties vecht. Je begrijpt meteen waarom ze zoiets aan mij vragen.’

‘Ik begrijp niet waarom ze het niet eerder hebben gevraagd,’ mompelde mama terwijl ze steun zocht tegen mijn rolstoel.

‘Goed zo, Niels! Je doet dat geweldig! Je bent een voorbeeld voor de anderen, echt!’

Zestien jaar en twee maanden voor ik op de brug stond, stond ik in mijn rolstoel op het basketbalveld.

Marc Herremans reed zijn rolstoel naast de mijne en nam de bal van me over. ‘Geweldig, zo sportief als jij bent! Je zit echt nooit stil. Basketbal, zwemmen... En ik hoorde dat je ook nog gaat paardrijden?’

Ik knikte. Dacht aan Raka, mijn paard. Het gevoel van zo'n reusachtig beest onder je lijf was niet te beschrijven. Ik kon haar benen lenen, waardoor we konden rennen. Samen. Beter werd het toch niet? Maar dit was wel Marc Herremans die naast mij reed, ik kon er niet zomaar iets uitflappen. ‘Zwemmen is het leukste,’ antwoordde ik dus. Dat leek me in dit geval wel een veilig antwoord. En het was niet gelogen. In het water had ik geen hulpmiddelen nodig. Dat gaf een vrijheid waar ik maar niet aan kon wennen. Een vrijheid die daardoor bijna ongemakkelijk werd. Bijna.

‘Aan het volgende kamp ga je toch ook meedoen? Het wordt weer leuk, dat kan ik je al verzekeren!’

Ik knikte enthousiast terwijl ik door mijn begeleider uit mijn stoel werd geholpen. De kinderen zonder beperking holden vrolijk naar de tafels voor het vieruurtje. Het was hun taak om die te dekken, zo konden we allemaal samen beginnen met eten.

Marc reed zijn rolstoel opnieuw naast me. ‘Ik vind het heel knap, Niels, dat jij je niet door je rolstoel laat beperken.’

Oprecht verwonderd keek ik hem aan. ‘Waarom zou ik dat in godsnaam doen? Ik wil ook paardrijden en basketballen en zwemmen!’

‘Onthoud dat maar goed voor later.’ Marc zweeg even en knikte toen naar de tafel. ‘Er is aardbeienijs!’

Ik was zeven. Natuurlijk was aardbeienijs belangrijker dan dit gesprek. Natuurlijk dacht ik toen niet aan later.

Ik haal diep adem, rol mijn stoel heen en weer over het asfalt. Geniet ervan hoe soepel hij draait, hoe het geklater van het water mijn oren binnen tingelt. Hoe ik met gemak meters vooruit kan rijden en weer achteruit. Dit asfalt is nieuw. Hier zijn nog geen hobbels of scheuren om te ontwijken. Ik snuif de geur van pas gemaaid gras op. Vind je dat ik veel te veel tijd besteed aan het bewieroken van deze plek, deze brug? *So be it!* Weet je wel hoe moeilijk het is om een brug te vinden waar je met je rolstoel op kunt? Bruggen zijn gemaakt voor koning auto. Voor voetgangers, in het beste geval. Voor de fiets, met veel geluk. Maar voor rolstoelen? Laten we het vooral niet te gek maken!

Als we het hebben over aanpassingen voor rolstoelen, dan hebben we het over een voetpad dat liefst honderd-twintig centimeter breed moet zijn. Over drempels en opstapjes die magisch verdwijnen. Idealiter gaat de weg ook gewoon keurig rechtdoor. Want bochten en hoeken vragen om extra manoeuvreerruimte die er zelden of nooit is. En laten we eerlijk wezen, hoeveel procent van de bevolking zit er in een rolstoel?

Bijna vier op tien van de Belgen ouder dan vijftien gaf meer dan tien jaar geleden al aan in een onderzoek dat ze matig tot ernstig beperkt waren in het uitvoeren van activiteiten zoals wandelen, trappen gebruiken, knielen, buigen... en dus hulpmiddelen nodig hadden. Heel vaak een stok of een looprek. Er is zoiets als vergrijzing. Maar ook regelmatig een rolstoel.

Elke beleidsmaker zou minstens één dag per jaar in een rolstoel moeten zitten. Je zou het besef nogal zien inzinken!

Hoezo, ik moet dat zelf duwen?

Oei, de rem is niet straf genoeg als die helling zo steil is!

Wat doe ik als ik niet bij de bel kan?

Wacht maar tot ze beseffen hoe vaak het regent in België. Regen en een rolstoel, dat is geen goede match. Je handen worden nat en glibberig, waardoor je grip op je wielen verliest. Je kleding wordt smerig als je niet oppast, want dat water dat langs je wiel omhoogkomt moet ergens naartoe. Ik heb altijd racehandschoenen bij me. Niet omdat ik zo'n snelle jongen wil zijn. (Ja, mijn ambities liggen elders.) Maar ik zou toch graag nog een beetje vooruitkomen in mijn stoel, ook als het regent.

En dan mogen die beleidsmakers ook nog eens gaan nadenken over hoe je zo'n stoel weer schoon krijgt als hij uit de regen komt. Het is geen fiets die je in de garage parkeert. En dan heb ik (opnieuw) nog het geluk (jaja, ik besef dat ik een echte gelukzak ben) dat ik mijn stoel binnenshuis niet hoeft te gebruiken. Daar kan ik me nog redden met een looprek.

Dan hebben we het trouwens nog niet gehad over wat er gebeurt als je met je rolstoel echt offroad durft te gaan. En met offroad heb ik het niet over survival in de Ardennen. Ik heb het over bijvoorbeeld het Kruidvat binnenrijden. Of overwegen om het openbaar vervoer te gebruiken. Dat is pas écht de wildernis in trekken. Afhankelijk zijn van metalen bruggen die moeten worden uitgeklast, perrons die hoog genoeg moeten zijn, conducteurs die je reservering moeten hebben gekregen... Afhankelijk zijn ook van hoe schoon andere mensen zijn. Kauwgom is doffe ellende om van je wielen te krijgen. Om nog maar te zwijgen over hondenstront. Zalig als er stront aan je wielen hangt die je vervolgens met je handen vastgrijpt.

Maar deze brug is glad als een pudding. Er is geen hond in de buurt. Alle kauwgomkauwende kinderen slapen. Er is een breed voetpad. Want ik ben niet van plan om mezelf te laten doodrijden. Als je

dood wil mag je heus nog wel kieskeurig zijn. Waarom zou ik dat in vredesnaam niet meer mogen zijn? Er is weinig verkeer op dit moment van de dag, dat helpt natuurlijk ook. Het asfalt blinkt alsof het wil zeggen: vuil? Nee, ik ben niet vuil! Dus ja, ik ben trots. Ik zou wel gek zijn om niet uitgebreid te genieten van de prestatie die ik net heb neergezet.